

spółdzielniach", a na to miejsce wstawić następujące zdanie: „Wyjątek stanowią zobowiązania z emisji listów zastawnych, gwarantowanych przez Skarb Państwa lub terytorjalne związki samorządowe; przerachowanie tych zobowiązań następuje według przepisów §§ 12—15”.

Do § 43 dodać należy następujące 2 ustępy:

3) Nie może również korzystać z postanowień niniejszego rozporządzenia cudzoziemiec, jeśli państwo, którego jest obywatelem, co do należności pieniężnych w traktowaniu obywateli polskich czyni różnicę w zależności od ich miejsca zamieszkania wogóle lub w pewnym czasie — choćby tę samą zasadę stosowało do obywateli własnych — jeśli jej stosowanie jest niekorzystnym dla obywateli polskich zamieszkałych wogóle lub w odnośnym czasie poza obszarem państwa, do którego cudzoziemiec należy.

4) Minister Skarbu władny będzie w drodze rozporządzenia zarządzić zgłoszenia i rejestrację papierów wartościowych do pewnego terminu zawitego (prekluzyjnego), albo wydać inne zarządzenia celem stwierdzenia, które papiery wartościowe, ulegające przerachowaniu na podstawie niniejszego prawa, należały w dniu 21 maja 1924 r. do obywateli pewnych państw. Mimo takich zarządzeń właściciel papierów, któryby nie podpadał pod sankcję przepisów niniejszego paragrafu, może zawsze jeszcze podjąć z pomocą zwykłych środków procesowych dowód, że posiadał papier w dniu 21 maja 1924 r.

Po tekście § 46, który ma być oznaczony jako ustęp pierwszy, dodać należy następujący ustęp:

2) Rozporządzeniem Ministra Skarbu, o którym mowa w poprzednim ustępie, określi zarazem sposób stwierdzenia, które listy zastawne były w dniu 21 maja 1924 r. własnością obywateli polskich (§ 43 ustęp 3).

W § 48 po ustępie pierwszym dodać należy następujący ustęp:

2) Sąd I instancji, właściwy do przerachowania należności na tej podstawie, że sprawę poprzednio rozpatrywał, może przerachować należność ustaloną wyrokiem lub ugodą sądową w postępowaniu niespornym (incydentalnym).

Ustęp 2 należy zamienić na ustęp 3.

W § 49 dodać należy w ustępie pierwszym na końcu następujące postanowienie:

Gdy chodzi o wierzytelności Skarbu Państwa, wystarcza wniosek właściwej władzy państwowej lub państwowej instytucji bankowej, działającej w charakterze organu Skarbu Państwa.

W § 49 dodać należy w ustępie drugim na końcu następujące zdanie:

Gdy chodzi o powstałe z pożyczek hipotecznej wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego, wystarczy zawiadomienie właściciela nieruchomości.

§ 2. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441) ze zmianami i uzupełnieniami wyrażonymi w rozporządzeniu z dnia 28 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 566) oraz w rozporządzeniu niniejszem.

Ilekoć w ustawach, czy rozporządzeniach mowa jest o rozporządzeniu z dnia 14 maja 1924 r. o prze-

rachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, należy rozumieć przez nie rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 r. w brzmieniu uzupełnionem rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 1924 r. oraz rozporządzeniem niniejszem.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *A. Żychliński*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Ratajski*

1025.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

uzupełniające rozporządzenie z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych w stosunku do wierzytelności z pożyczek, udzielonych przez b. rosyjskie banki ziemskie oraz b. rosyjskie towarzystwa kredytowe miejskie, których zarządy miały siedzibę prawną poza granicami Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 1 lit. F punkt 1, lit. E punkt 5 oraz art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. № 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowią co następuje:

§ 1. Spłata pożyczek, udzielonych przez b. rosyjskie banki ziemskie oraz b. rosyjskie towarzystwa kredytowe miejskie, których zarządy miały siedzibę prawną poza granicami Państwa Polskiego, a przerachowanych na mocy rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych, jak niemniej należytości ubocznych od tych pożyczek, odbędzie się zgodnie z postanowieniami wymienionego rozporządzenia oraz statutów tych banków względnie towarzystw kredytowych miejskich, o ile niniejsze rozporządzenie nie normuje jej w sposób odmienny.

§ 2. Przewidziana w statutach tych banków względnie towarzystw kara za zwłokę wynosić będzie łącznie z odsetkami 2% miesięcznie.

§ 3. Zamiast przepisów zawartych w art. 121 statutu b. Banku Ziemskiego Włociańskiego (wydanie z 1912 roku) oraz w art. 72 z uwagą (wydanie z 1903 r.), art. 113 (wydanie z 1912 r.) i art. 114 (wydanie z 1906 r.) statutu b. Państwowego Ziemskiego Banku Szlacheckiego stosować należy następujące postanowienia:

„Dłużnicy b. Ziemskiego Banku Włociańskiego i b. Państwowego Ziemskiego Banku Szlacheckiego mogą przedterminowo spłacać w każdym czasie przeliczony na złote dług z tytułu pożyczki gotówką w całości lub części. Umorzenie i oprocentowanie przedterminowych spłat, wpłacanych poza terminami ustalonymi dla uiszczenia rat amortyzacyjnych będą obliczane przez Państwowy Bank Rolny na termin najbliższej następnej raty amortyzacyjnej. Wysokość pobieranych przy przedterminowej spłacie dodatków na pokrycie kosztów administracyjnych określają odrębne przepisy, a dodatki na utworzenie funduszu rezerwowego pobierane będą zgodnie ze statutami tych banków”.

§ 4. Funkcje, przekazane w art. 129 statutu b. Ziemskiego Banku Włociańskiego „wiejskiej i gminnej władzy”, spełniać będzie władza administracyjna I instancji względnie wójt gminy.

Zamiast przepisów, zawartych w art. 130, 133 i 134 statutu tego banku, stosować należy następujące postanowienia:

„W razie nieuiszczenia należności bankowej w terminie, ustalonym dla wpłacania rat amortyzacyjnych (art. 120 statutu b. Banku Włociańskiego), przez związane solidarną odpowiedzialnością z tytułu pożyczki, udzielonej przez b. Ziemski Bank Włociański, gromadę wiejską, wiejskie jednostki zbiorowe lub spółkę bankową — Państwowy Bank Rolny jest władny ściągnąć nieuiszczoną należność przez władzę administracyjną I instancji względnie wójta gminy w trybie, przewidzianym w art. 126 statutu b. Banku Włociańskiego; w razie zaś nie uiszczenia takiejże należności przez dłużnika bankowego, nie związanego solidarną odpowiedzialnością, — Państwowy Bank Rolny jest władny ściągnąć tę należność w trybie, przewidzianym dla egzekucji bezspornych należności skarbowych.

W obu powyższych wypadkach zamiast ściągania nieuiszczonej bieżącej należności w oznaczonych wyżej trybach Państwowemu Bankowi Rolnemu przysługuje prawo ściągnąć przedterminowo cały dług w trybie, przewidzianym w aneksie VI do art. 134 statutu b. Banku Włociańskiego (wydanie z 1912 r.)”.

§ 5. Zamiast przepisów, zawartych w art. 78 statutu b. Państwowego Ziemskiego Banku Szlacheckiego (wydanie z 1903 r.), stosować należy następujące postanowienia:

„W razie nieuiszczenia w terminie, wskazanym w art. 66 statutu b. Państwowego Ziemskiego Banku Szlacheckiego (wydanie z 1903 r.), rat amortyzacyjnych względnie należności ubocznych z tytułu przeliczonych na mocy rozporządzenia z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441) pożyczek, Państwowy Bank Rolny jest władny przedterminowo ściągnąć całkowity dług w trybie, przewidzianym w aneksie do art. 78 powyższego statutu”.

§ 6. Dłużnicy banków i towarzystw, wymienionych w § 1, obowiązani są uiszczać przeliczone, na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. № 42, poz. 441), raty amortyzacyjne z tytułu pożyczek, udzielonych przez powyższe instytucje przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, niezależnie od ujawnie-

nia wyniku przeliczenia w księgach wieczystych, w terminach statutowych i w wysokości, obliczonej przez te instytucje i podanej do wiadomości dłużników w wezwaniach płatniczych. Założenie przez dłużnika sprzeciwu co do prawidłowości obliczenia należności nie zwalnia go od obowiązku uiszczenia jej w terminie. Nadpłacone kwoty, w razie ostatecznego uznania słuszności sprzeciwu bądź przez instytucje, bądź przez orzeczenie sądowe, winny być zarachowane na poczet najbliższych rat amortyzacyjnych.

§ 7. Do listów zastawnych, emitowanych przez banki względnie towarzystwa, wymienione w § 1, nie stosuje się przepisów §§ 12—15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 14 maja 1924 r. o przeliczeniu zobowiązań prywatno-prawnych.

§ 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Reform Rolnych: *W. Kopczyński*

1026.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 27 grudnia 1924 r.

o przeliczeniu zobowiązań związków samorządowych oraz obligacji opartych na takich zobowiązaniach.

Na zasadzie art. 1 lit. F punkt 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. № 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowią co następuje:

Postanowienia wstępne.

§ 1. Zobowiązania terytorjalnych związków samorządowych oraz obligacje oparte na takich zobowiązaniach, określone w §§ 1 i 42 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przeliczeniu zobowiązań prywatno-prawnych, ulegają przeliczeniu w sposób podany w niniejszym rozporządzeniu.

Obligacje emitowane przez terytorjalne związki samorządowe.

§ 2. 1) Emitowane przez terytorjalne związki samorządowe obligacje (częściowe zapisy długu) zarówno zabezpieczone jak niezabezpieczone hipotecznie będą przeliczone według miary, przewidzianej w § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przeliczeniu